

- Alle disciplinaire beslissingen die sinds 1986 in het *Advocatenblad* zijn gepubliceerd, zijn ook te vinden op www.advocatenorde.nl en *BalieNet*.
- Publicatie in deze rubriek geschiedt door de Commissie Disciplinaire Rechtspraak, bestaande uit mr. P.J.M. Drion, mr. H.J. de Groot, mr. H.J.A. Knijff, mr. J.D. Loorbach, mr. I.E.M. Sutorius en H. Uhlenbroek.

.....

Handelen in strijd met mediation-overeenkomst

Raad van Discipline 's-Gravenhage,
3 december 2007
(mrs. Holtrop, Borsboom, Van der Giesen,
Maat en Nijhuis)

Door mededeling te doen in een civielrechtelijke procedure over het verloop van de mediation tussen zijn cliënt en de klager handelde advocaat in strijd met wat een behoorlijk advocaat betaamt.

- Art. 46 Advocatenwet (2 Wat een behoorlijk advocaat betaamt; 2.1 Wat in het algemeen niet betaamt; 3 Wat een behoorlijk advocaat betaamt t.o. de wederpartij)

Feiten

Mr. Y treedt als advocaat op voor de werknemer in een geschil met diens werkgever, in welk geschil mr. X als advocaat voor de werkgever optreedt. Tussen werknemer en werkgever is een mediationovereenkomst gesloten op 29 maart 2006. Bij brief van 5 april 2007 heeft de mediator laten weten dat een oplossing niet mogelijk bleek, reden waarom de mediation werd beëindigd.

Mr. X heeft namens de werkgever op 3 mei 2007 een verzoekschrift ex art. 7:685 BW ingediend bij de Rechtbank 's-Gravenhage. Tegen de inhoud van dat – eerste – verzoekschrift heeft mr. Y bezwaar gemaakt met een beroep op de geheimhoudingsclausule, vervat in de mediationovereenkomst, waarop mr. X het verzoekschrift heeft ingetrokken.

Op 11 mei 2007 heeft mr. X opnieuw een verzoekschrift ex art. 7:685 BW bij de rechtbank ingediend. In dat tweede verzoekschrift wordt aangaande de mediation het volgende medegedeeld: 'De mediator heeft begin april 2007 de conclusie getrokken dat voortzetting van de mediation met als doel het bereiken van een oplossing tussen (werkgever) en (werknemer) niet zinvol was. De slotbrief van de mediator van 5 april 2007 wordt overgelegd als Productie 16. (Werknemer) verzet zich tegen openbaarmaking van het verloop van de onderleiding van de mediator gevoerde discussie en ofschoon het verloop van deze discussie voor (werkgever) relevant is in verband met thans gevraagde ontbinding, honoreert zij (werknemers) verzoek tot geheimhouding. (Werkgever) meent overigens dat artikel 21 Rv van hogere orde is, en nodigt (werknemer) in het licht van de in dit artikel gegeven regel uit zijn bezwaar tegen openbaarmaking alsnog prijs te geven.'

Bij brief van 12 mei 2007 dringt mr. Y er bij mr. X op aan het tweede verzoekschrift in te trekken, wederom met een beroep op handelen in strijd met de tussen partijen gesloten mediationovereenkomst. Daaraan geeft mr. X geen gevolg.

Klacht

De klacht houdt in dat mr. X in strijd heeft gehandeld met de tussen partijen gesloten mediationovereenkomst door de indiening van het tweede verzoekschrift.

Overwegingen raad

Uitgangspunt is dat in de overeenkomst van mediation, die tussen de cliënten van partijen gesloten is, geheimhouding is overeengekomen. De advocaat van een partij bij een dergelijke mediationovereenkomst is, optredende voor zijn cliënt, aan die geheimhouding gebonden. Bij gebreke daarvan zou immers een onwerkbaar situatie bestaan, die niet in het belang van de aan mediation deelnemende partijen is.

In het tweede verzoekschrift wordt melding gemaakt van de onderleiding van de mediator gevoerde discussie en het verloop daarvan, waarvan mr. X heeft gesteld dat dat verloop voor zijn cliënte,

de werkgever, relevant is in verband met de gevraagde ontbinding.

Mr. X heeft daarmee een verband gelegd tussen de inhoud van de gevoerde discussie in de mediation en het ontbindingsverzoek van de werkgever. Door de toevoeging dat het verloop relevant is voor het verzoek van de werkgever, wordt de suggestie gewekt dat de cliënt van mr. Y zich in de mediation zodanig heeft opgesteld dat de werkgever er belang bij heeft dat dat in de ontbindingsprocedure bekend wordt. Dit geldt temeer nu mr. X daaraan heeft toegevoegd de misplaatste uitnodiging om de overeengekomen geheimhouding prijs te geven. Op deze wijze wordt mr. X geacht toch mededeling te doen over de inhoud en/of het verloop van de gesprekken in de mediation. Daarom verwerpt de raad het verweer dat in het tweede verzoekschrift geen mededeling is gedaan over de inhoud van de mediation. Door te handelen als vermeld, heeft mr. X de voor de mediation overeengekomen geheimhouding niet gerespecteerd en heeft hij niet gehandeld zoals een behoorlijk advocaat betaamt.

De verwijzing van mr. X naar art. 21 Rv doet aan het voorafgaande niet af, nu dit artikel de geheimhouding in mediation niet doorbreekt.

Beslissing raad

Verklaart de klacht gegrond en legt als maatregel op een enkele waarschuwing.

.....

Dictafoon op de publieke tribune

Hof van Discipline 7 december 2007, nummer 4870
(mrs. Peeperkorn, Driessen-Poortvliet, De Ruuk, Knottnerus en De Groot)

Raad van Discipline Arnhem, 2 april 2007
(mrs. Blaisse, Brandsma, Breuning Ten Cate, Van Halder en Noppen)

Overtreding huisregel rechtbank.

- Art. 46 Advocatenwet (4 Wat de advocaat betaamt tegenover derden; 4.1 Rechters)

Feiten

Mr. X heeft aangifte gedaan tegen de vrouw van een cliënt, wiens echtscheiding mr. X behandelde, ter zake van belediging. De strafzaak werd op 9 november 2006 behandeld door de politierechter. Mr. X heeft de zitting op de publieke tribune bijgewoond. Mr. X heeft een apparaat geschikt voor het maken van geluidsopnamen, een dictafoon, op een stoel van de publieke tribune gelegd. Het verhoor van de verdachte door de politierechter is onderbroken door een lid van de parketpolitie die mr. X ervan verdacht met bedoeld apparaat een geluidsopname te maken. Op verzoek van de politierechter heeft mr. X de dictafoon aan deze ambtenaar van de parketpolitie overhandigd en vervolgens de zittingszaal verlaten.

Mr. X heeft zich begeven naar de weekdienstkamer van het parket en daar gesproken met een officier van justitie. Deze heeft mr. X na enige tijd de dictafoon teruggegeven. Het huishoudelijk reglement dat van toepassing is op (toegang tot en het verblijf in) het gerechtsgebouw verbiedt, kort gezegd, het meenemen en gebruiken van onder meer geluidsapparatuur in de zittingszalen tenzij met toestemming van de rechter.

De politierechter heeft de verdachte ter zitting veroordeeld ter zake van smaadschrift tot een voorwaardelijke geldboete van € 200. De president van de rechtbank heeft namens het gerechtsbestuur de onderhavige klacht tegen mr. X ingediend en tevens aangifte gedaan ter zake van overtreding van mr. X van artt. 139a en/ of 139b Sr. De strafvervolgning tegen mr. X is geseponeerd.

Klacht

Mr. X heeft de huisregel van de rechtbank, namelijk het verbod van het gebruik van geluidsapparatuur, geschonden.

Overwegingen raad

Blijkens het proces-verbaal van de zitting en de ambtsedige verklaringen van de dienstdoende parketwachten heeft mr. X ten tijde van het voorval desgevraagd bevestigd dat hij toen ter zitting van de politierechter van 9 november 2006 geluidsopnames maakte. Daar-

mee staat de feitelijke grondslag van de klacht vast. De ontkenning van mr. X nu kan daar niet aan afdoen.

Het is niet aan de raad te oordelen of mr. X zich met deze handelwijze schuldig heeft gemaakt aan een strafbaar feit; dat oordeel is aan de strafrechter. Wel kan de raad vaststellen dat hij dusdoende de huisregels van het gerechtsgebouw heeft geschonden. Dat is in strijd met hetgeen een behoorlijk advocaat betaamt. Mr. X had kunnen en moeten weten dat zijn handelwijze in strijd is met die huisregels. Die huisregels gelden voor iedere bezoeker en eens te meer voor de professionele deelnemers aan de rechtspleging.

Als advocaat had mr. X moeten begrijpen dat het maken van opnames van de zitting aan regels is gebonden en had hij in geval van twijfel omtrent die regels zich daarvan tevoren op de hoogte dienen te stellen. Zijn redenering dat sprake was van een openbare terechtzitting en dat om die reden aan zijn vrijheid van handelen geen beperkingen zouden mogen worden gesteld, gaat in elk geval niet op. Dat de zitting openbaar is, wil nog niet zeggen dat in het gerechtsgebouw c.q. ter zitting geen regels zouden kunnen gelden.

De raad heeft geen enkele aanwijzing dat sprake zou zijn van ongelijke behandeling zoals door mr. X in zijn verweer is gesuggereerd. Het maken van geluidsopnames van de zitting is van geheel andere orde dan het meenemen van een mobiele telefoon die per ongeluk aan is blijven staan, waarmee mr. X zijn handelwijze vergeleek. De redenering van mr. X dat schending van de regels gedoogd zou worden omdat er niet gecontroleerd wordt, gaat evenmin op.

Van een advocaat mag verwacht worden dat die zich ook zonder controle houdt aan naleving van de regels. De raad is dan ook van oordeel dat de klacht gegrond is. Met betrekking tot de op te leggen maatregel overweegt de raad dat mr. X in het geheel geen blijk heeft gegeven van inzicht in het laakbare van zijn handelwijze en de ernst van de gevolgen die deze voor het verloop van de zitting heeft gehad en voorts dat mr. X elk gesprek daarover met de deken uit de weg is gegaan.

Met die houding heeft hij een zware wissel getrokken op de verhoudingen binnen de rechtspleging.

Beslissing raad

Verklaart de klacht gegrond en legt de maatregel van berisping op.

Overwegingen hof

Het hof acht evenals de raad genoegzaam bewezen dat mr. X wel degelijk ter zitting van de politierechter een geluidsopname heeft gemaakt. Het hof grondt dit bewijs, evenals de raad, op het proces-verbaal van de desbetreffende zitting van de politierechter waarin als verklaring van mr. X is gerelateerd: 'Ik neem de zitting op omdat ik met leugens word geconfronteerd.'

Mr. X heeft derhalve tegenover de politie erkend dat hij een geluidsopname van de zitting maakte. Mr. X is van mening dat de conclusie dat hij ter zitting van de politierechter een geluidsopname heeft gemaakt, eerst zou mogen worden getrokken nadat het onderzoek naar het begaan door mr. X van een strafbaar feit is afgerond. Het onderhavige onderzoek is, aldus mr. X, onvolledig en kan geen grond zijn voor zijn tuchtrechtelijke veroordeling.

Wat er zij van deze redenering van mr. X, hij gaat in het kader van de tuchtrechtelijke beoordeling van zijn gedrag niet op. De redenering strekt immers niet tot aantasting van de betrouwbaarheid en juistheid van het proces-verbaal van de griffier van de politierechter en treft reeds om die reden geen doel.

Voor zover mr. X ontkent dat hij zich heeft uitgelaten als in het proces-verbaal van de griffier van de politierechter gerelateerd, moet gelden dat mr. X niets heeft aangevoerd dat het hof aanleiding zou kunnen geven te twifelen aan de betrouwbaarheid van dit proces-verbaal en derhalve aan de juistheid van de weergave van de verklaring van mr. X. Mr. X was niet gehouden tegenover de tuchtrechter blijk te geven van inzicht in het laakbare van zijn gedrag. Zulks kan dan ook niet redengevend zijn om hem een maatregel op te leggen. Evenmin is gebleken dat mr. X elk gesprek met de deken uit de weg is gegaan.

Op verzoek van de deken om te antwoorden op de klacht, heeft mr. X aan de deken bericht dat hij tevens als verdachte werd aangemerkt, naar het hof begrijpt in de hiervoor bedoelde tegen hem gerichte strafvervolgning. Daarop heeft de deken de klacht aan de raad toegezonden. Dit is niet te beschouwen als een uit de weg gaan door mr. X van een gesprek met de deken. Uit de desbetreffende brief van de deken aan de raad blijkt dat de deken separaat eveneens een dekenbezwaar tegen mr. X heeft ingediend. Dit dekenbezwaar staat in de onderhavige klacht van klager niet ter beoordeling en de desbetreffende stukken zijn niet aan het hof overgelegd.

Indien mr. X met betrekking tot dit dekenbezwaar een gesprek met de deken uit de weg zou zijn gegaan, is dit zonder toelichting niet redengevend om mr. X met betrekking tot de onderhavige klacht de maatregel van berisping op te leggen. Het hof dient opnieuw te beoordelen of er een, en zo ja, welke, maatregel aan mr. X dient te worden opgelegd.

Het hof stelt voorop dat het, evenals de raad, van oordeel is dat mr. X, door de huisregels van het gerechtsgebouw te schenden, heeft gehandeld op een wijze die een behoorlijk advocaat niet betaamt. Het gerechtsbestuur treedt, naar klager ter zitting van het hof heeft toegelicht, steeds tegen het maken van ongeoorloofde opnamen op, omdat onaanvaardbaar is dat een zitting voor een ander doel wordt gebruikt dan waarvoor deze plaatsvindt. Bovendien, zo voegt het hof daaraan toe, dient een advocaat open kaart te spelen en kan hij de rechter verzoeken het maken van een (geluids)opname toe te staan.

Het hof ziet echter in dit geval geen aanleiding om mr. X een maatregel op te leggen. In de eerste plaats trad mr. X in de strafzaak waarvan hij een geluidsopname maakte, niet op als advocaat noch als benadeelde partij. Hij bevond zich, nadat hij aangifte had gedaan tegen de verdachte, op de publieke tribune en hij maakte de desbetreffende opname niet ten behoeve van een zaak maar omdat hij verwachtte dat de verdachte hem andermaal zou beledigen.

Niet kan worden gezegd dat het hier gedrag van mr. X betreft bij het direct uitoefenen van zijn taak van advocaat of rechtstreeks in het verband van zijn werkzaamheden als advocaat. Niettemin is er wel een verband met de omstandigheid dat mr. X van beroep advocaat is: als zodanig had hij beter moeten weten.

Het hof betreft voorts in zijn afweging dat tevens een strafklacht tegen mr. X is ingediend en wel, na eerst ter zitting van het hof is gebleken, om oneigenlijke redenen. Klager heeft verklaard dat de officier van justitie niet bereid was zonder parketnummer toestemming te geven tot afgifte van het (respectievelijk de) desbetreffende proces(sen)-verbaal. Het hof betreft ten slotte in zijn afweging dat de verstoring van de zitting van de politierechter veeleer het gevolg is geweest van het abrupte optreden van de ambtenaar van de parketpolitie die de zitting van de politierechter heeft onderbroken. Dat dient niet, althans niet geheel, aan mr. X te worden toegerekend. Aan het hof is niet gebleken dat deze onderbreking onderzoek of oordeel van de politierechter op enigerlei wijze heeft beïnvloed.

Het hof heeft niet voldoende reden om vast te stellen dat mr. X, zoals de raad heeft overwogen, door zijn houding een zware wissel heeft getrokken op de verhoudingen binnen de rechtspleging. Ter zitting heeft het hof zulks evenmin kunnen afleiden uit de toelichting en opstelling van klager. Naar het inzicht van het hof kan worden volstaan met gegronde verklaring van de klacht en behoefte te dezer zake aan mr. X niet een tuchtrechtelijke maatregel te worden opgelegd. Dat neemt niet weg, het hof overweegt het ten overvloede, dat mr. X anders dan van hem als advocaat mocht worden verwacht, niet heeft bijgedragen aan de-escalatie van dit incident.

Beslissing hof

Vernietigt de beslissing van de raad doch uitsluitend voor zover de maatregel van berisping is opgelegd en bekrachtigt de beslissing voor het overige.

Indruk wekken deel uit te maken van samenwerkings- verband

Hof van Discipline 10 december 2007, nummer 4872
(mrs. Van Erp Taalman Kip-Nieuwenkamp, Baauw, Boumans, De Kok en Van Duren)
Raad van Discipline 's-Hertogenbosch, 2 april 2007
(mrx. Van der Ham, Geeraerds, Van Dooren, Kneepkens en Luchtman)

Het staat een advocaat niet vrij in strijd met de werkelijkheid naar buiten toe de indruk te wekken dat hij deel uitmaakt van een professioneel samenwerkingsverband als bedoeld in de Samenwerkingsverordening 1993. In casu is zulks evenwel niet het geval.

- Art. 7 lid 2 Samenwerkingsverordening
- Art. 2 Verordening op de Publiciteit

Feiten

Eind 2002/begin 2003 is het kantoorgebouw A in gebruik genomen door de Z-Groep (bestaande uit Z Accountants en Z Juristen en Belastingadviseurs), het advocatenkantoor X & Z en een architectenbureau. De vader van mr. Z behoort tot de Z-Groep en is tevens eigenaar van het gebouw. Boven aan het briefpapier van de twee onderdelen van de Z-Groep en het advocatenkantoor van mrs. X en Z komt hetzelfde logo voor, zij het telkens in een andere kleur. Onder dit logo wordt de kantoornaam vermeld, waarbij hetzelfde lettertype is gebruikt. Ook de verdere lay-out vertoont een zekere overeenstemming.

Klacht

Het briefpapier van het advocatenkantoor X & Z en het accountantskantoor Z stemmen wat betreft de indeling en typografie overeen.

Bezwaar van de deken

Het bezwaar van de deken heeft betrekking op de overeenkomst van het briefpapier van het kantoor van mrs. X en Z en accountantskantoor Z en dan met name de overeenkomst van het logo. Het briefpapier van het kantoor van mrs. X en Z en van accountantskantoor Z vertoont dusdanige gelijkenis dat daardoor de indruk gewekt wordt dat er sprake is van een samenwerkingsverband. Mrs. X en Z overtreden hierdoor art. 2 van de Verordening op de Publiciteit.

Verweer

Het is onjuist dat door het gebruik van eenzelfde logo door mrs. X en Z en het accountantskantoor Z de onafhankelijkheid van het advocatenkantoor van mrs. X en Z onvoldoende zou zijn gewaarborgd. Het logo is in een andere kleur uitgevoerd en bovendien staat op het briefpapier van het advocatenkantoor duidelijk onder het logo vermeld 'advocaten en procureurs'. Alleen komt de naam Z zowel voor in de naam van het advocatenkantoor als in de naam van het accountantskantoor. De accountant Z is de vader van de advocaat Z. Zij hebben nu eenmaal dezelfde naam. Daar kan mr. Z ook niets aan doen.

Overwegingen raad

Uit de aan de raad overgelegde stukken en uit hetgeen ter zitting naar voren is gebracht, is gebleken dat het kantoor van mr. X en het accountantskantoor Z op hun briefpapier gebruikmaken van een identiek logo, weliswaar uitgevoerd in een andere kleur. Vaststaat dat beide kantoren dat logo centraal boven aan het briefpapier hebben geplaatst, met de naamsvermelding van het betreffende kantoor daaronder. Mrs. X en Z hebben verklaard dat er geen sprake is van een samenwerking tussen het kantoor van mrs. X en Z en het accountantskantoor Z, zoals bedoeld in de Samenwerkingsverordening. Ingevolge art. 7 lid 2 van die verordening is het een advocaat die geen samenwerkingsverband onderhoudt, verboden de praktijk te voeren onder een gemeenschappelijke naam of een zodanige benaming dat daardoor een samenwerkingsverband wordt

gesuggereerd. Indien er geen sprake is van een samenwerkingsverband, zoals mrs. X en Z stellen, dient een dergelijk samenwerkingsverband ook niet te worden gesuggereerd. De raad is van oordeel dat de benaming van beide kantoren in combinatie met de lay-out van het briefpapier, waarbij gebruik wordt gemaakt van eenzelfde logo, lettertype en indeling dusdanig is dat hierdoor een samenwerkingsverband wordt gesuggereerd, hetgeen gemakkelijk kan leiden tot een onjuiste c.q. misleidende voorstelling van zaken. Mrs. X en Z dienen zich te onthouden van het gebruik van het briefpapier met eenzelfde logo als het accountantskantoor Z, zoals hiervoor omschreven. Op grond van het vorenstaande is het bezwaar van de deken gegrond.

Beslissing raad

De raad verklaart het bezwaar van de deken gegrond en legt mrs. X en Z ter zake op de maatregel van waarschuwing.

Overwegingen hof

De raad heeft geoordeeld dat de benaming van het advocatenkantoor in combinatie met de lay-out van het briefpapier, waarbij gebruik wordt gemaakt van eenzelfde logo, lettertype en indeling, dusdanig is dat hierdoor een samenwerkingsverband wordt gesuggereerd, hetgeen gemakkelijk kan leiden tot een onjuiste c.q. misleidende voorstelling van zaken. De eerste twee door mrs. X en Z aangevoerde grieven richten zich tegen dit oordeel. Het hof verstaat het bezwaar van de deken, gelet op zijn toelichting in de antwoordmemorie en ter zitting van het hof, aldus dat naar het oordeel van de deken mrs. X en Z in strijd handelen met hetgeen een behoorlijk advocaat betaamt doordat hun kantoor gebruikmaakt van briefpapier dat zodanig overeenstemt met dat van het accountantskantoor Z dat, mede in aanmerking genomen dat beide kantoren in hetzelfde gebouw zijn gevestigd en de naam Z in beide kantoornamen voorkomt, een samenwerkingsverband wordt gesuggereerd, hetgeen een misleidende voorstelling van zaken is.

Het hof stelt voorop dat het een advocaat niet vrijstaat in strijd met de

werkelijkheid naar buiten toe de indruk te wekken dat hij deel uitmaakt van een professioneel samenwerkingsverband als bedoeld in de Samenwerkingsverordening 1993. Het hof is echter van oordeel dat dit bij mrs. X en Z niet het geval is. Het door mrs. X en Z gebruikte briefpapier, waarop melding wordt gemaakt van samenwerking met een Belgisch advocatenkantoor, bevat geen enkele aanwijzing dat daarnaast sprake zou zijn van enig samenwerkingsverband met Z Groep accountants. Het hof acht wel aannemelijk dat bij (toekomstige) cliënten van de in hetzelfde kantoorgebouw gevestigde kantoren de vraag zal opkomen of en in hoeverre sprake is van een bepaalde samenwerking tussen de verschillende beroepsbeoefenaren die in hetzelfde gebouw hun werkzaamheden uitoefenen, in aanmerking genomen dat de naam Z in drie kantoornamen voorkomt en dat – zoals mr. Z ter zitting heeft verklaard – gebruik wordt gemaakt van een gezamenlijke ontvangstbalie op de begane grond en voor het gebouw vlaggen hangen met daarop de namen van de kantoren en het logo van het briefpapier.

Dat de hiervoor bedoelde vraag zich zal kunnen voordoen, betekent echter niet dat sprake is van een misleidende voorstelling van zaken in die zin dat de suggestie van een professioneel samenwerkingsverband tussen het kantoor van mrs. X en Z en Z Groep accountants wordt gewekt. In aanmerking genomen dat voor het overige iedere aanduiding ontbreekt, die zou kunnen wijzen op een verdergaande samenwerking dan die welke voortvloeit uit de omstandigheid dat de kantoren in hetzelfde kantorenpand zijn gevestigd, over een gezamenlijke ontvangstbalie beschikken en naamgevers uit dezelfde familie hebben, terwijl het gebruik van eenzelfde logo in onderling verschillende kleuren ook met een dergelijke beperkte samenwerking in verband kan worden gebracht, komt het hof tot de slotsom dat de in het bezwaar bedoelde handelwijze van mrs. X en Z niet tuchtrechtelijk verwijtbaar is. Uit het voorgaande volgt dat de eerste twee grieven slagen en het bezwaar ongegrond is, zodat de overige grieven geen bespreking behoeven en de

beslissing van de raad vernietigd dient te worden.

Beslissing hof

Vernietigt de beslissing van de raad en opnieuw rechtdoende verklaart het bezwaar ongegrond.

.....

Geheimhouding door de deken

Raad van Discipline 's-Gravenhage, 7 januari 2008 (mrs. Holtrop, Borsboom, Van der Giessen, Maat en Nijhuis)

Voorzitter Raad van Discipline 's-Gravenhage, 31 mei 2007 (mr. Geerdes)

In zijn algemeenheid dient de deken geheimhouding te betrachten over hetgeen hij als deken met een hem consulterend advocaat bespreekt.

- Art. 46 Advocatenwet (1.3 Geheimhoudingsplicht)
- Gedragsregels 1 en 6

Feiten

Klager treedt op als advocaat van klaagster in een geschil met Y, voor wie mr. Z als advocaat optreedt. Het geschil betreft een onderhandse overeenkomst uit 2004 tussen klaagster en Y, die deze nadien op enig moment niet langer wenst na te komen.

Mr. Z heeft op 29 juni 2005 een bespreking met Y over de zaak gevoerd. Naar aanleiding van zijn bevindingen in deze bespreking heeft mr. Z contact opgenomen met mr. X in zijn hoedanigheid van deken voor overleg.

Mr. Z heeft vervolgens in een brief aan de officier van justitie zijn bevindingen in de genoemde bespreking medegedeeld. Y is vervolgens op voordracht van de officier van justitie door de kantonrechter onder bewind gesteld. Na de instelling van het bewind heeft mr. Z van de bewindvoerder opdracht gekregen om verweer in de bodemprocedure tegen klaagster te voeren.

Klagers verwijten mr. X dat hij regel 1 van de Gedragsregels 1992 heeft geschonden door mr. Z in zijn relatie tot

zijn cliënt te adviseren aangaande diens onderbewindstelling. Klagers menen dat mr. X daarmee in zijn hoedanigheid van deken ernstig tekort is geschoten. Voorts verwijten klagers mr. X dat hij mr. Z heeft aangezet tot het schenden van zijn beroepsgeheim en al doende hem te hebben bewogen tot (a) plegen van een misdrijf, te weten het misdrijf aangaande schending van ambtsgeheim zoals vervat in art. 272 van het Wetboek van Strafrecht en (b) overtreding van regel 6 van de Gedragsregels 1992. Ten slotte verwijten klagers mr. X dat door zijn handelwijze de indirecte belangen van de cliënt van mr. Z zijn geschaad gelijk ook indirect klaagster financiële schade is berokkend.

Blijkens zijn beslissing is de voorzitter van oordeel dat een deken in zijn algemeenheid behoort te zwijgen over hetgeen hij een hem consulterend advocaat adviseert in zijn hoedanigheid van deken. Bij gebreke van deze vrijheid zou de deken zijn rol als vertrouwenspersoon onvoldoende kunnen waarborgen. Er kan zich wellicht een uitzonderings-situatie op deze hoofdregel voordoen, doch daarvan is in dit geval niet gebleken. De consequentie van het feit dat de deken mag zwijgen, is dat er voor (verdere) tuchtrechtelijke toetsing van zijn handelen geen plaats is.

De voorzitter wijst de klacht als kennelijk ongegrond af.

In verzet hebben klagers hun bezwaar tegen het optreden van mr. X gehandhaafd. Het oordeel van de voorzitter brengt volgens klagers mee dat het handelen van de deken de facto buiten het bereik van iedere tuchtrechtelijke controle wordt geplaatst, hetgeen klagers ongewenst vinden.

Overwegingen raad

De raad verenigt zich met de beoordeling van de klacht zoals deze door de voorzitter in de bestreden beslissing is gegeven. Ook de raad is van oordeel dat de deken in zijn algemeenheid geheimhouding dient te betrachten over hetgeen de deken met een hem consulterend advocaat bespreekt. In casu is geen omstandigheid gebleken op grond

waarvan de deken deze geheimhoudingsplicht had moeten doorbreken.

Beslissing raad

Verklaart het verzet ongegrond.

.....

Aan informatieplicht had minder bezwaarlijk voldaan kunnen worden

Raad van Discipline Arnhem, 7 januari 2008 (mrs. Zweers, Brandsma, Dam, Hallmans en Maissan)

Advocaat heeft de belangen van zijn wederpartij nodeloos en op een ontoelaatbare wijze geschaad.

- Art. 46 Advocatenwet (3.4 Jegens wederpartij in acht te nemen zorg)
- Gedragsregel 1

Feiten

Klager heeft eind 2001 een leistenen vloer in zijn appartement laten leggen. De Vereniging van Eigenaren is van mening dat de vloer niet voldoet aan de regels. Klager is van mening dat zijn vloer wel aan de eisen – zoals die golden toen hij de vloer heeft laten leggen – voldoet. Sinds januari 2005 heeft klager zijn appartement te koop staan. Bij brief van 12 september 2005 heeft mr. X namens de Vereniging van Eigenaren een brief aan klager geschreven waarin mr. X ondermeer heeft vermeld dat klager in zijn appartement een stenen vloer heeft laten leggen die niet voldoet aan het Modelreglement van de VvE, meer in het bijzonder dat het niet is toegestaan een parket- of stenen vloer aan te brengen tenzij dit geschiedt op zodanige wijze dat naar het oordeel van het bestuur van de VvE geen onredelijke hinder kan ontstaan voor de overige eigenaars en/of gebruikers. Klager is door mr. X gesommeerd om de betreffende stenen vloer te verwijderen. Afschrift

van de betreffende brief is verzonden aan de makelaar van klager, die de betreffende brief aan het verkoopdossier heeft toegevoegd.

Klacht

Klager verwijt mr. X dat hij:

- a ten onrechte – want zonder toestemming – zijn makelaar heeft ingelicht;
- b dusdoende onzorgvuldig gehandeld heeft omdat het gaat om een onderling geschil tussen hem en het bestuur van de Vereniging van Eigenaren, waar onvoldoende onderzoek naar was gepleegd en waar geen gerechtelijke uitspraak over was geweest;
- c door het verzenden van een afschrift van zijn brief aan klager van 12 september 2005 aan zijn makelaar hem schade heeft berokkend.

Overwegingen van de raad

De klacht heeft betrekking op het optreden van mr. X als advocaat van de tegenpartij van klager. Voorop staat dat naar vaste rechtspraak van het Hof van Discipline bij de beoordeling van een klacht over het optreden van een advocaat van de tegenpartij van de klager ervan moet worden uitgegaan, dat die advocaat een grote mate van vrijheid toekomt om de belangen van zijn cliënt te behartigen op de wijze, die hem – in overleg met zijn cliënt – passend voorkomt en dat deze vrijheid niet ten gunste van de wederpartij mag worden beknot tenzij daarbij zijn belangen nodeloos en op ontoelaatbare wijze worden geschaad.

Ten aanzien van klachtonderdelen a en b
Mr. X heeft aangevoerd dat hij de betreffende brief op uitdrukkelijk verzoek van de Vereniging van Eigenaren aan de makelaar van klager heeft gestuurd omdat de vereniging wilde voorkomen dat een gegadigde het appartement zou kopen zonder te weten dat de vereniging van mening is dat de leistenen vloer verwijderd dient te worden. Klager en mr. X zijn het erover eens dat klager op dit punt een informatieplicht heeft jegens potentiële kopers. Dat de rechter zich nog niet onherroepelijk heeft uitgesproken over het geschil is niet van belang voor de informatieplicht. Het

lag primair op de weg van klager om de makelaar te informeren over zijn geschil met de Vereniging van Eigenaren betreffende de leistenen vloer. Het had daarom op de weg van mr. X gelegen om bij klager te informeren of, en zo ja, op welke wijze hij zijn makelaar over het geschil heeft ingelicht en indien hij dat niet had gedaan, hem daarvoor een termijn te verlenen. Door zijn brief van 12 september 2005 – het is de eerste brief van mr. X aan klager – onaangekondigd aan de makelaar van klager te sturen, heeft mr. X de belangen van klager nodeloos en op een ontoelaatbare wijze geschaad. Er stonden voor klager minder bezwarende middelen ter beschikking om zijn doel te bereiken. De verwijten dat mr. X ten onrechte de makelaar van klager heeft ingelicht en dus doende onzorgvuldig heeft gehandeld, zijn gegrond. Indien klager zelf zijn makelaar had ingelicht, zou geen officiële brief aan zijn verkoopdossier zijn toegevoegd en had op voor hem minder bezwaarlijke wijze aan de informatieplicht jegens potentiële kopers kunnen worden voldaan.

Ten aanzien van klachtonderdeel c

Klager heeft dit onderdeel van de klacht onvoldoende met concrete feiten en omstandigheden onderbouwd. Daarom is dit onderdeel van de klacht ongegrond.

Beslissing raad

De klachtonderdelen a en b zijn gegrond in zoverre als hiervoor is overwogen. Klachtonderdeel c is ongegrond. Aan mr. X wordt de maatregel van een enkele waarschuwing opgelegd.

.....

(On)geoorloofd druk uitoefenen op wederpartij

Hof van Discipline 11 januari 2008, nummer 4878
(Mrs. Van Erp Taalman Kip-Nieuwenkamp, Driessen-Poorvliet, Scheele-Mülder, Meulemans en Van Duren)

Raad van Discipline 's-Gravenhage, 19 februari 2007
(Mrs. Van Boven, Van den Dries, De Haan, Hengeveld en Meerman)

(On)geoorloofd druk uitoefenen door advocaat op wederpartij.

- Art. 46 Advocatenwet (3.3.2 Dreigementen)
- Gedragsregel 1

Feiten

Klager exploiteert als franchisegever een franchiseketen. Aangesloten franchisenemers exploiteren op grond van een franchiseovereenkomst voor eigen rekening en risico een onderneming onder de naam Y. Op 22 augustus 2002 heeft klager met de heer Z een franchiseovereenkomst gesloten. In het kader van deze overeenkomst heeft klager met Z een geldleningovereenkomst en een onderhuurovereenkomst gesloten. Bij verzoekschrift van 21 april 2005 is klager een arbitrageprocedure gestart tegen Z. Klager stelt een vordering op Z te hebben van € 1.251.717,40. Klager heeft de franchiseovereenkomst met Z op 13 juni 2005 met onmiddellijke ingang beëindigd. Z heeft op 25 juli 2005 een klacht tegen klager ingediend bij de SER. In een door klager tegen Z aangespannen kort geding heeft de voorzieningenrechter bij vonnis van 8 september 2005 Z verboden, direct of indirect, in de media mededelingen te doen met de strekking dat klager – zijn directie en/of organisatie en/of zijn directeur franchisenemers – zou aansporen provisie gedreven te adviseren, franchisenemers voor onverwacht hoge kosten zou stellen, Z zou hebben ‘uitgemolken’ dan wel mededelingen te doen die op andere wijze onrechtmatig jegens klager en/of zijn directeur zouden zijn. Tevens is Z veroordeeld op zijn kosten een rectificatie te plaatsen op de voorpagina van een aantal kranten, alles op verbeurte van een dwangsom. Mr. X treedt op als raadsman van Z.

Mr. X stuurt aan de raadsman van klager een brief inhoudende:

‘Sans prejudice
Geachte confrère,
Namens cliënt (...) bericht ik u dat cliënt u het navolgende voorstel doet:

- 1 Cliënt ziet af van medewerking aan het televisieprogramma *Radar* waarin cliënt voornemens is openheid van zaken te geven over bedragen die hypotheekadviseurs bij Y aan klanten verdienen waarbij cliënt tevens zich zal beroepen op medestanders binnen Y. Een aantal medestanders hebben zich reeds bekendgemaakt in de procedure. Nieuwe medestanders zullen volgen.
- 2 Verder heeft cliënt een aantal goede ingangen in de Tweede Kamer. Cliënt is bereid zijn medewerking op te schorten aan de Kamervragen die thans worden voorbereid. Eveneens is cliënt bereid de klacht bij de SER in te trekken.
- 3 Cliënt zal verder afzien van verdere media-inschakeling waarbij voor de schade die cliënt heeft geleden een bedrag van tweemaal € 50.000 aan cliënt wordt betaald.
- 4 Partijen beëindigen over en weer alle procedures en alle gelegde beslagen worden opgeheven.
- 5 De huurovereenkomsten van het pand te B. worden op naam van cliënt gesteld.
- 6 Eventueel op naam van Y gesteld (reclame)materiaal kan uw cliënt om niet verkrijgen.

Bovengenoemd voorstel is geldig tot acht dagen na heden waarna het komt te vervallen.
[...].’

Op 11 november 2005 heeft mr. X namens zijn cliënt een verzoekschrift tot het verlenen van verlof voor het leggen van conservatoir derdenbeslag ten laste van klager ingediend bij de voorzieningenrechter in de Rechtbank A. Naar aanleiding van een telefonisch verzoek van de griffie om nadere onderbouwing van de vordering van Z, heeft mr. X zijn verweerschrift in de arbitrageprocedure per fax toegezonden. Daarop heeft de voorzieningenrechter toestemming voor het leggen van conservatoir beslag verleend voor 25% van het bedrag waarvoor zijn toestemming was gevraagd.

Klacht

De klacht bevat de volgende verwijten:

- a mr. X heeft de rechtbank ten tijde van

- het gehouden kort geding bewust onjuist voorgelicht omtrent de waarde van de woning van zijn cliënt. Door ter zitting mede te deler dat er een overwaarde op die woning zou rusten, heeft de voorzieningenrechter de vordering ter zake lijfswang, zoals klager die had ingediend, afgevoerd;
- b met het sturen van zijn brief van 2 november 2005 aan de raadsman van klager heeft mr. X gegrepen naar het middel van chantage. In deze brief heeft mr. X namens zijn cliënt bedreigd met het nemen van stappen dan wel maatregelen waarvan mr. X wist dat deze in strijd zouden zijn met de inhoud van het vonnis in kort geding van 8 september 2005;
- c mr. X heeft in het door hem ingediende verzoekschrift strekkende tot het verlenen van verlof voor het leggen van conservatoir beslag aan de voorzieningenrechter onjuiste mededelingen gedaan met betrekking tot de verkoopactiviteiten van klager, alsmede bewust en ten onrechte feitelijke gegevens achtergehouden die van belang waren voor de beoordeling van het al dan niet verlenen van verlof door de voorzieningenrechter.

Overwegingen van de raad

Ad klachtonderdeel a

Uit de dossierstukken en het verhandelde ter zitting is de raad niet gebleken dat mr. X ten tijde van het kort geding bewust verkeerde mededelingen heeft gedaan aan de voorzieningenrechter en derhalve vragen met betrekking tot de waarde van de woning van diens cliënt in strijd met de hem op dat moment ter beschikking staande informatie heeft beantwoord. Uit het vonnis in kort geding volgt bovendien dat klager de stellingen van de wederpartij aangaande de op de woning rustende overwaarde niet heeft betwist, terwijl het voorts op de weg van klager als de eisende partij had gelegen om zijn subsidiaire vordering ter zake lijfswang te onderbouwen. Dit klachtonderdeel is ongegrond.

Ad klachtonderdeel b

In de brief van 2 november 2005 doet mr. X mededeling aan de raadsman

van klager omtrent de wijze waarop de cliënt van mr. X de publiciteit zal zoeken indien klager niet instemt met het schikkingsvoorstel. De raad is van oordeel dat het mr. X duidelijk had moeten zijn dat de wijze waarop de cliënt van mr. X de publiciteit zou zoeken of al gezocht had, in strijd zou zijn of was met de veroordeling van zijn cliënt bij vonnis van 8 september 2005. Het desondanks doen van de gewraakte mededelingen kan niet anders gezien worden dan als een middel om ongeoorloofde druk uit te oefenen op klager teneinde hem te laten instemmen met het voorstel van zijn cliënt. Nu het behoort tot de taak van de advocaat om ervoor te waken dat de rechtstrijd wordt gestreden met geoorloofde middelen, betekent dat niet alleen dat hij zelf geen ongeoorloofde middelen mag gebruiken, maar dat hij zich ook niet mag lenen voor assistentie bij het gebruik van ongeoorloofde middelen door zijn cliënt. Door zich daarvoor wel te lenen, heeft mr. X gehandeld zoals een goed advocaat niet betaamt. Dit klachtonderdeel is gegrond.

Ad klachtonderdeel c

De raad oordeelt dat mr. X door in het verzoekschrift strekkende tot het verlenen van verlof tot het leggen van conservatoir beslag geen melding te maken van de vermeende vordering van klager en kenbaar te maken dat klager degene is geweest die een procedure gestart is bij het NAI en de suggestie heeft laten bestaan dat zijn cliënt degene is geweest die een procedure begonnen is, de voorzieningenrechter onvolledig heeft voorgelicht omtrent de voor de beoordeling van het verzoek noodzakelijke, relevante gegevens. Mr. X heeft aldus gehandeld zoals een behoorlijk advocaat niet betaamt. Dit klachtonderdeel is in zoverre gegrond. De in het beslagrekest opgenomen stellingen omtrent op handen zijnde verkoopactiviteiten van klager zijn volgens mr. X afkomstig uit informatie van zijn cliënt. Niet is gebleken dat mr. X in deze dus bewust onjuiste informatie aan de voorzieningenrechter heeft verstrekt. In zoverre is dit klachtonderdeel ongegrond.

Beslissing raad

De raad verklaart de klachtonderdelen b en c (gedeeltelijk) gegrond.

Verklaart de klacht voor het overige ongegrond.

Legt mr. X voor de gegrond bevonden klachtonderdelen de maatregel op van berisping.

Overwegingen van het hof

Met betrekking tot klachtonderdeel b heeft de raad – kort weergegeven – geoordeeld dat mr. X in zijn brief van 2 november 2005 mededeling doet omtrent de wijze waarop zijn cliënt de publiciteit zal zoeken indien klager niet instemt met het schikkingsvoorstel, dat het mr. X duidelijk had moeten zijn dat zijn cliënt daarmee in strijd met het vonnis van 8 september 2005 zou handelen, dat het doen van deze mededeling niet anders kan worden gezien dan als een middel om ongeoorloofde druk uit te oefenen op klager, dat het tot de taak van de advocaat behoort ervoor te waken dat de rechtsstrijd wordt gestreden met geoorloofde middelen en dat mr. X, door zich te lenen voor assistentie bij het gebruik van ongeoorloofde middelen, heeft gehandeld zoals een goed advocaat niet betaamt. Tegen het oordeel van de raad met betrekking tot klachtonderdeel B heeft mr. X als grief aangevoerd dat hij de grenzen van de vrijheid die de advocaat toekomt bij de behartiging van de belangen van zijn cliënt niet heeft overschreden. De in zijn brief van 2 november 2005 vermelde acties waren deels al in gang gezet, voorafgaand aan het kortgedingvonnis en kwamen deels niet in strijd met dat vonnis. Bovendien was de cliënt van mr. X niet bereid zich bij het vonnis neer te leggen en daartegen was dan ook hoger beroep ingesteld. Mr. X heeft voorts aangevoerd dat de brief van 2 november 2005 volgde op telefonisch overleg tussen hem en de advocaat van klager, waarbij deze mr. X had verzocht aan te geven welke acties nog van de cliënt van mr. X te verwachten zouden zijn. De grief van mr. X treft doel. De brief van mr. X van 2 november 2005 bevat een schikkingsvoorstel van de zijde van Z. Deze was bereid zijn voorgenomen acties tegen klager te staken, mits hem

een bepaalde schadevergoeding zou worden betaald. Het feit dat Z bij die acties mogelijk ook in strijd zou handelen met het (nog niet onherroepelijk geworden) vonnis van de voorzieningenrechter, brengt niet mee dat het mr. X – die stelt zijn cliënt op de risico's van een dergelijke handelwijze te hebben gewezen – niet zou vrijstaan het aanbod van zijn cliënt om van verdere acties af te zien, als onderdeel van een namens zijn cliënt gedaan schikkingsvoorstel te gebruiken. Overigens zijn de door mr. X in de brief van 2 november 2005 vermelde acties ten dele van een andere aard dan die waarop het verbod van de voorzieningenrechter betrekking had en was er geen sprake van een geheel verbod aan zijn cliënt om contact met de media te hebben. Hoewel de brief misschien wat ongelukkig is geformuleerd, ziet het hof deze niet als chantagepoging. Klachtonderdeel b is dan ook ongegrond. Voor zover de raad klachtonderdeel c gegrond heeft geacht, heeft de raad – kort weergegeven – geoordeeld dat mr. X in het beslagverzoek de suggestie heeft laten bestaan dat zijn cliënte degene is geweest die een procedure begonnen is en dat mr. X daarmee de voorzieningenrechter onvolledig heeft voorgelicht. Mr. X heeft daartegen ingebracht dat hij nooit heeft willen suggereren dat zijn cliënt de arbitrageprocedure begonnen is. Bovendien heeft mr. X op verzoek van de voorzieningenrechter nadere informatie verstrekt door toezending van zijn verweerschrift in de arbitrageprocedure. Mr. X acht de voorzieningenrechter deugdelijk ingelicht, zo dit al niet in het verzoekschrift is gebeurd, dan toch in het daarna toegezonden stuk. Ook de grief van mr. X met betrekking tot klachtonderdeel c treft doel. Mr. X is in het beslagverzoek weliswaar niet duidelijk geweest over de hoedanigheid van partijen in de arbitrageprocedure, maar heeft daar ook geen onjuiste gegevens over vermeld. Opmerking verdient hierbij dat het niet ongebruikelijk is dat de in een beslagrekest verstrekte informatie heel summier en tamelijk eenzijdig is. De beoordeling van een dergelijk verzoek door de voorzieningenrechter is eveneens summier en geschiedt zonder toepassing van

het beginsel van hoor en wederhoor. De partij, die van mening is dat ten onrechte beslag ten laste van hem gelegd is, kan opheffing daarvan vragen in kort geding, waarbij ook eventueel ontbrekende informatie kan worden aangevuld. Er is eerst sprake van tuchtrechtelijke verwijtbaarheid, indien het zou gaan om bewuste misleiding van of onjuiste informatieverstrekking aan de voorzieningenrechter. Daarvan is hier niet gebleken. Het hof acht derhalve klachtonderdeel c eveneens ongegrond. Het voorafgaande leidt tot de slotsom dat de beslissing van de raad voor zover aan het oordeel van het hof onderworpen niet in stand kan blijven.

Beslissing hof

Vernietigt de beslissing van de raad voor zover de klachtonderdelen b en c (gedeeltelijk) gegrond zijn verklaard en aan mr. X een maatregel is opgelegd en in zoverre opnieuw beslissende:

- verklaart de klachtonderdelen b en c ongegrond.